

LO CRIT DE LA PATRIA

SETMANARI TRADICIONALISTA ILUSTRAT.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

BARCELONA, 6 mesos	3 pessetas.
PROVINCIAS, 6 »	3·75 »
» Un any	7·50 »

ULTRAMAR Y EXTRANGER.

Un any . . . . . 15 pessetas.

NUMERO CORRENT: 10 CÉNTIMS.

ADMINISTRACIÓ:

PALLA, 31, LLIBRERÍA

LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 2 pessetas.

NÚMERO ATRASSAT: 15 CÉNTIMS.

Ab lo motiu de ser lo present dia 'l del natalici de nostre august Jefe Don Carlos de Borbon y Austria, LO CRIT DE LA PATRIA li envia l' expressió de son coral afecte y de 'l adhesió incondicional á la bandera de DEU, PATRIA, REY en Ell personificada.

LA MORT DE JESÚS.

Sic Deus dilexit mundum.

No li quedaba ja á Jesús res més que fer que morir. Entrá, pues, en lo silenci, y 'l sol s' enfosquí. Aquestas tenebras, que comensaren després de la crucifixió, y que varen durar hasta que Jesús exhalá l' últim suspir, no eran la nit, á la manera que no eran lo dia 'ls alegres resplandors de Betlém; era una especie de dol y de estupor de la naturalesa, la senyal celestial que 'ls juheus habian demanat. La veyan sens compréndrela, del mateix modo que anaban també á rebrer sens comprender lo signo de Jonás.

Era prop de la hora nona, aixó es, á las tres y mitja de la tarde, segons nostra manera de contar. Adán, després de son pecat, sentí la veu de Deu en lo jardí, á la hora que la brisa s' alsa després de la mitat del dia. En aquesta mateixa hora lo nou Adán, reparador de totes las coses, sortint de son silenci, exclamá ab forta veu: «Eli, Eli, lamma sabacthani. Deu meu, Deu meu, ¿per qué me habeu desamparat?» Son las primeras paraules del salm. XXI, que profetisaba la Passió, describint sas principals circumstancies. Jesús las declaraba completes, y al mateix temps somés com á home á la pena del abandono interior, revelaba així lo mal ocult y 'l més amarch de sos sufriments.

A fí de que 's cumplissin las Escripturas, Jesús digué moments després: «Tinch set!» Ja había dirigit aquesta mateixa paraula á la Sa-

maritana. La set que lo atormentaba era set per la salut de las ànimes. Aquí 's presenta ab lo mateix sentit d' amor diví y al mateix temps com expressió del sufriment físich. Hi havia allí un vas ple de vinagre; un dels presents empapà una esponja, la posà sobre una canya y la acostà als llabis del Crucificat, que probà 'l brebatje. Ja 'l Profeta había escrit: *Tenia set y me han donat vinagre.* Ja no faltaba cap dels detalls del sacrifici: Jesús digué: «Tot s' ha acabat.» Després alsant de nou la veu: (*voce magna*), exclamá: «Pare, en tas mans encomano mon esperit!» E inclinant lo cap espirá.

Morí amo de la mort. Semblant llibertat d' intel·ligència y de voluntat sobre la creu, aquella manera de cumplir totes las circumstancies anunciadas per los profetas, aqueix gran crit, questa forsa que torna després de tan llarg suplici, revelan la plena llibertat de Aquell que havia dit: «Puch deixar la vida, y puch tornarla á pender.» Altres senyals manifestan al instant la gloria de Deu fet home: s' esquinsà 'l vel del Temple, deixant allunyarse 'ls antichs misteris, tremolà la terra, los sepulcres s' obriren y alguns cossos resucitaren.

També sortiren algunes ànimes del fons de las tenebras. Lo centurió romà que havia presidit á la execució, exclamá: «Verament aquest home era fill de Deu.» Y mentres aqueix gentil alababa á Deu en alta veu, los juheus atemoriscats, s' entornaban depressa á sas casas donantse cops al pit.

Ningú confessava 'l crím, y la major part lo deploren, solament perque comensaban á temer que 'l nom de Jesús no moriria.

Jesús, amo de tots los accidents de la seva mort, cumplia las profecías com profeta. Sabent lo que la heretjia inventaria pera negar la realitat de son sacrifici, cuidá d' arreglar to-

tas las circumstancies á fí de posar á salvo aqueix pà que havia de alimentar lo mon.

Desde los primers sigles de la Iglesia tots los sofismas que avuy surten á llum estaban ja inventats, y á ells habian respost los Sants Pares ab arguments que conservan tota sa forsa. Lo Fill de Deu, diuhen, no ha patit en sa naturalesa divina: pero com home ha patit y era precis que patís.

Si després de haber viscut en la terra hagués desaparescut de repent se hauria pres per un fantasma. Del mateix modo que 's proba la incombustibilitat de un got sometentlo á la acció de las flamas y retirantlo intacte, del mateix modo lo Fill de Deu nos proba que l' instrument material de que s' ha servit pera la redenció del gènero humà es á la vegada real y superior á la mort: entregantlo á la mort, demostra sa naturalesa; retirantlo de la mort, sa divinitat.

Va fer aqueix miracle pera acabar ab la boixeria que deificaba á homes mortals, ensenyant ab aixó, que l' únic Deu verdader es aquell que triufant en la mort de la mort mateixa, la arrastra triufant entre 'ls seus trofeos. No morí pera triufar personalment, sino pera destruir la mort del home; y vet aquí la rahó per la qual, abandonant son cos voluntariament y ab virtut de son poder, ha patit n' obstant, una mort pública y violenta.

Si son cos hagués estat malalt y se l' hagués vist disoldriers, pareixeria molt extrany que ell que curaba totes las enfermetats fos víctima de ell. Si després de haber mort en la soletat y sens enfermetat s' hagués presentat de nou, ¿com creurer en la realitat de sa mort y de sa resurrecció, ja que es precis morir avants de la resurrecció? ¿A qué conduhiria que anunciés públicament sa resurrecció, si sa mort havia de ser secreta? Ell no volgué exigir massa á la fe

ni donar lloch á las imposturas que 'ls homes no deixarián d' inventar pera negarse á creuer.

¿Se dirá que degué á lo ménos escullir una mort gloria y evitar aquestas espantosas ignominias? ¡No! ¡no! Debia sa galta á las bofetadas, son front á la corona d' espinas, sa cara á las salivas, sa espalda á n'ls assots; sos peus y sas mans á n'ls claus, sos llabis á la fel, son costat á la llansa, tot son cos á la Creu. Convenía que fossin vistas las mans que l' habian tocat, convenía que aquestas ignominias puguessin servir de balsam fortificant en lo esvenider á las víctimas de la crueldad y de la injusticia, convenía iluminar ab resplandors las feridas del innocent y veurer correr com un balsam consolador hasta en las llagas merescudas del culpable; era precis que en lo successiu, en la profunditat de los calabossos, en la abyeció dels presilis, pogués lluir lo vivificant sol de la creu.

Una mort dolsa! Una mort gloria! Venriám á la imbecilitat humana atrevintse á sospitar que Deu no te poder contra tota especie de mort. L' atleta tomba al enemich que se li oposa, y Aquell que es la vida, tombá á la mort tal y qual se li presentaba.

La més cruel, la més infamant, la més universalment malehida desde los antichs temps, la més á propòsit pera rodejarlo de despreci y d' olvit, es la que Éll volgué vencer, pera vencer ab ella sos oprobis y maledicions. No es decapitat com Joan, ni mutilat com Issaías, ni destrossat com los demés reos condemnats al suplici: era precis que son cos quedés senser é indivisible en la mort y no servís de pretexte á aquells que volen dividir la Iglesia. Mort ab los brassos extesos sobre la Creu, á fí de atrauar ab una ma al poble antich y ab l' altra á las nacions cridadas pera reunirlas ab Éll. Mort caissat en alto pera expulsar los dimonis del aire y preparar lo camí que conduheix al cel.

Lluís Veuillot.

LA SAMARITANA.

Jo, Senyor, marit no 'n tinch
Ni ab home soch esposada
Y aixis visch allibertada
y de ahont me plau vaig y vinch.
(La Samaritana.)

I.

Lo pon de Jacob.

Era prop mitj diada, y un jove acompañyat de altres varons se dirigía á la ciutat de Sicar en Samaria.

—Ahon vols anar, li deyan los varons? vols anar per acás á aqueixa terra malehida ahon no volen coneixer ni observar las nostres lleys?

—Mancan per ventura faels en Judea per enviar á buscar á extrangers fills de rassa malehida?

Lo jove los mirá ab bondat y digué:

—Aneusen á la ciutat y compreu pera menjar, mentres jo, junt aqueix pou vos esperaré, y se sentá junt al coll de un pou al qual feya sombra un arbre corpulent que creixia vert

en aquella terra seca y árida regat per l' ayuga que queya de las hidrias ó anforas de que se servian pera treuer ayuga del pou lo shabitants de la ciutat vehina.

Lo jove quedá sol.

Qué hermós era ab sa estatura alta sens ser desproporcionada, ab un cos com fet á pinsell, sos cabells llarchs al estil dels nazarenos, rossenchs com sa barba sedosa. Son rostre lleugerament esgroguehit, te una fesomía tan hermosa, que jamay se 'n ha vist d' altre, y sos ulls de cel tenen una bellesa que atrau pero infundeix respecte.

Tothom lo troba hermós, mes sa bellesa no provoca á cap mal pensament; tots cauen de genolls al contemplarlo, perque sa mirada casta en extrém avergonyeix als pecadors.

De prompte lo jove se sonrigué, son rostre s' enrogi lleugerament y sos hermosíssims ulls s' iluminaren ab un detall de alegria. ¿Qué motivá alló?

La cosa més rara en un ser tan casto y tan pur.

Una dona mundana, un ser lo més asquerós de la plebe se presenta.

Era una dona encara joveneta, morena, casi bé negra, de cabells cargolats, cobert lo cap de un turbant fet ab sa toca blanca rattlada de colors, portant una túnica de llana ordinaria, blanca, espitregada, cenyida per una faixa de colorainas, de las mánigas amplas de sa vesta sortien sos brassos negrechens.

Anaba descalsà y portaba dessota un dels brassos una hidria ab dos nansas que era de terrisa vermellosa, mentres que en l' altre ma tenia un rotllo de corda.

Res més innoble que aquella dona asquerosa, llesta, casi bé negra, mal vestida y ab un posat desvergonyit.

La dona se acostá al pou, desanrottllá sa corda, lligá la hidria y la bajá al pou per treuer aigua.

Lo jove hermós la mirá y l' hi digué:

—Donam beurer, que tinch set.

La dona mundana lo mirá de cap á peus, y si bé que l' hi plagué sa hermosa figura, veient ab sa cabellera llarga que era juheu li digué ab desdeny:

—¿Cóm vols que 't dongui jo ayuga sent tú home juheu y jo dona samaritana? No sabs que ni tú ni jó no podém donarnos res sino vendreu y nostra lleys nos prohibeix tenir cap tracte, perque los juheus y los samaritans no 'ns comuniquém may y som extrangers los uns per los altres.

Lo jove la mirá ab compasió y li digué: Si tú sapigues qui 't dona ayuga, tal volta tú ni demanarias á ell y te hauria donat un' ayuga viva.

—Y si tú no tens de ahont, treuerla del pou, contestá rihent la dona, y lo pou es fondo ¿com pots donarme á mí l' ayuga viva? ¿per ventura ets tú mes que lo nostre pare Jacob que feu cavar aqueix pou per beurer ell y sos fills d' aquesta ayuga y abeurarhi sas bestias?

—Tot aquell que beurá d' aqueixa ayuga tindrà sed, digué lo jove, mes lo que beurá de l' ayuga que jo li donaré sortirà de son cor una font que raijará fins á la vida eterna.

—Donam d' aqueixa ayuga, Senyor, li digué

la dona, que no tindré treball de venir á trauren d' aqueix pou tan fondo, y s' en rigué.

—Ves á trobar á ton marit, li contestá lo jove mirantla fixament, y veniu tots dos.

La dona baixá lo cap confosa y tornantse roja, á pesar seu, digué:—Vas errat, no tinch marit.

Lo jove fixá en ella sa mirada pura pero escudrinyadora que registrá fins al intim del cor de la dona mundana y li digué ab veu severa:

—Be has dit: no tens marit: mes ¿no has tingut quatre amants y lo que avuy tens á ton costat, tampoch es marit teu?

La dona baixá lo cap avergonyida y digué per distreuer la conversa:

—Senyor, veig que ets profeta. Nostres pares de Samaria adoraren á Deu en aqueixa muntanya y nosaltres dihem que deu adorarse á Jerusalém.—¿Qui té rahó?

—Mira, digué lo jove, la rahó la tením los juheus, mes vindrà un dia que ni á Jerusalém ni aquí adoraré lo veritable Deu, perque ha arribat l' hora que s' adorará á Deu per tot lo mon en esperit y en veritat.

Digué á las horas la dona:—Jo sé que ha de venir lo Mesías que s' anomena lo Cristo, y á las horas ell nos ho dirá tot.

Lo jove s' aixecá. Son rostre hermós semblá que feya llum, y digué ab veu alta que feu caurer á sos peus á la dona pública: Lo Messías y lo Cristo soch jo que parlo ab tú.

La dona exclamá:—¡Jesús Deu meu! y se tapá la cara avergonyida.

A las horas comparegueren los varons que accompanyaban á Jesús. Eran los apóstols y quedaren sorpresos al veurer que enrahonaba ab una dona que per sos trajes se coneixia era de mala vida, mes com coneixien sa pureza cap li digué res ni sospitá d' ell.

La dona prengué sa hidria y li digué: Te veuré en Sicar, y marxá.

Al arribá á la ciutat, la dona trobá á un conegut y digué:

—Vinch espartada: he trobat á un jove que m' ha dit quan jo he fet. No 'l coneixia y no dupto que es lo Cristo promés, puig Deu parla per ell en sa boca.

Los habitants de Sicar se rehuniren y deyan á la dona:

—Nos mostrarrás á Jesús, al Messías promés? y ella deya:

—Jo l' he vist.

II.

Fotina.

Ne tens tres galans assentats á taula:
l' un se diu Pere,
l' altre se diu Jaume,
l' altre Salvador
que tot lo mon salve.
(Cansó de la Samaritana.)

En una casa humil de la ciutat de Sicar hi havia una gran festa.

—Per qué?

Perque en ella acababa d' entrarhi lo Profeta d' Israel Jesús de Nazaret.

La mestressa de la casa, una dona casi bé negra, rodejada de sa familia y de un home

extranger rebeia ab agrado al Mesías promés y l' obsequiaban lo millor que podian perque la casa era pobre y sa mestressa habia cuyt un pa de formént dessota la cendra amassat ab mel y atmetllas.

Habia mort un cabrit y l' habia rostit al foch.

No era lo convit de las nobles damas de Betania Marta y María, pero era lo convit humil de la pobre Fotina, la dona perduda, escàndol de Samaria, lo últim de la plebe y mulata per anyadidura, de rassa de Cain, res més innoble que aquell ser, puig la Sarmaritana es la figura més baixa de l' Evangelí.

La pobre dona estava agrehida, y coneixént sa baixesa, son agrahiment pujaba més, y advertida per Jesús, deixá sa mala vida y fou esposa de Sebastià, son ultim aymador y cessà l' escàndol en aquella casa, y tan ella com son marit, sos fills y sos germans y germanas foren humils servidors de Jesucrist.

Un dia se digué que en Jerusalém se cometia un crím, que lo poble ingrat demanaba la mort de Jesús de Nazaret, y al oir aixó la pecadora convertida, ab son marit y sa familia corregueren allí y presenciaren lo més gran crím que s' ha coneget may. Fotina, vegé acompanyada de sa familia, clavat en creu al home á qui ella y tots los seus debian la vida de las sevas ànimes.

La pobre Samaritana no gosá barrejarse ab las santas donas María Magdalena, Cleofé y Salomé. ¡Era ella tan poca cosa! Una dona de mala vida, una heretja, una mulata, ¿cóm habia ella de posarse al costat de una dona com Magdalena y de duas parentas de Jesús de Nazaret?

La Samaritana vegé sepultar á Jesús, mes s' avergonyí d' acostarse á sa familia y á los deixeples, puig no se 'n creya digna.

Tres dias després ressuscitá lo Fill de Deu, y se creu que Fotina y sa familia lo vegeren ressucitar, y que presenciaren quan s' en pujá en lo cel.

A las horas Fotina y sa familia foren los predicadors de Samaria y de Jerusalém.

Los sacerdots y ancians del poble deicida, al veurer que uns samaritans, fills de rassa malehida, predicaban que Jesús de Nazaret al qual los sacerdots, fariseus y vells d' Israel habian condemnat á mort, era lo Fill de Deu, los feren agafar y á empentas y á bastonadas los tragueren de la ciutat, entre mitj de los crits y esbalots de poble deicida que cridaba: —¡Mateulos, á los heretges samaritans! Mateu á la dona mundana, y lo poble fera agafá pedras y las tirá contra la pobra familia movent gran gatsara, y á pedradas y bastonadas acabá ab tota aquella familia que morí confessant la fe de Cristo.

Quan en ma jovenesa vaig visitar á Roma, en mitj del claustro de san Joan de Letrán, vaig veurer y fins vaig recolsarme en la barana del pou de la Samaritana que allí se conserva.

Allí vaig considerar la misericordia de Deu y la gran humilitat de Jesucrist quan esperá á aquell ser tan asquerós, lo desfét de la plebe, una dona dolenta, cismática y casi be negra.

Ab res se veu mes l' humilitat del Fill de Deu com ab la conversió de la Samaritana y sa familia, y calculant la gran misericordia de Jesús, vaig besar ab humilitat y ab los ulls mullats de llàgrimas lo llindar d' aquell pou, mentres ab fervor encomanaba á Santa Fotina y companys mártirs la salvació de la meva ànima.

Francisco de Paula Capella.

LA ÚLTIMA GOTÀ DE SANCH.

(LEGENDA).

Lo soldat Longinos baixaba pensatiu per la montanya del Calvari, el Divendres Sant cap al tart. Apoyada en l' espatlla portava la llansa ab que había obert lo costat de Cristo.

Una gota de sanch havia quedat en la punta, tebia encara, roja, y anaba á caurer sobre la pols del camí.

Deu li proporcioná un cálser.

A la vora del camí sortí de prompte un tronch, sobre 'l tronch se formá un capoll, y 'l capoll s' obrí: era un lliri blanch com lo manto dels àngels.

La gota de sanch caigué en la corola, y la corola torná á tancarse.

Longinos no habia advertit lo prodigi y habia seguit son camí.

Pero un dels arcàngels que rodejaban lo Calvari, s' habia separat dels celestials exèrcits y habia seguit al soldat. S' agenollà y agafá la fló.

Tot seguit volá, y apenas entrá en lo cel, plantá lo hermós lliri en lo jardí dels àngels.

Cada primavera sortía un nou tronch, pero 'l capoll no s' obría. Quatre ó cinch vegadas, no obstant, al trascurs de los sigles, estigueren á punt d' obrirse 'ls pétals del lliri, y encara deixaren traspirar un perfúm suau, suau... Era quan en lo mon hi habia ànimes enamoradas del Sagrat Cor...

L' arcàngel agenollat esperaba allavors que l' hermós lliri anaba á obrirse pero permaneixía més y més tancat.

—¡Senyor!—deya, feu floreixer lo lliri del jardí dels àngels.

¡Lo Senyor maná al capoll que s' obrís y un aroma seductor omplí 'l paraís, després s' incliná la corola y la gota de sanch caigué. La gota atravesá totas las esferas del cel, las estrelles que la veyan caurer llenaban tots sos

raigs, y la gota de sanch apareixía roja com púrpura y ab cent mil hermosíssims cambiants.

Caigué, caigué en un reconet del mon, ahont pregaba en una humil iglesia una noya agenollada ab los genolls despullats en terra.

Era entre las dos elevacions de la missa, y la noya deya unes paraulas que repetía ab delicia sens que atinés á compéndrelas.

«¡Oh, Deu meu! Os consagro ma puresa y os faig vot de perpétua castedat» (1).

Quan s' incorporá després de la segona elevació, veié una gota de sanch brillant com lo foch, que caigué sobre ella: la recollí en sas manetas, la portá á sos llabis, y com las flors beuen la rosada, així begué ella la gota de sanch.

Desde llavors cremá son cor sempre en son pit.

La noya era Margarida Maria Alacoque, y la iglesia la del castell de Terreau en Borgonya.

La devoció al Sagrat Cor acaba de ser sembrada en lo mon ab la última gota de sanch preciosíssima del Costat de Cristo atravesat en lo Calvari.

Desde allavors, la sanch de Jesucrist beguda en la Sagrada Taula, encent en los pits generosos la devoció al Cor Sagrat.

(De *El Mensajero del Corazón de Jesús*).

(1) Vida de la B. Margarida, escrita per ella mateixa. *Vida y Obras*, t. II, pág. 290.

LO TEMPLE DE JERUSALÉM.

SA FUNDACIÓ, DIMENSIÓ Y OBJECTES PRECIOSOS QUE CONTENÍA.

En l' any 3,000 del mon, ó 1,004 anys avans de Jesucrist, lo Rey Salomón feu construir aqueix temple en la montanya Moria, en el siti ahont David va veurer l' àngel executor de la justicia divina, ab la espasa despullada y alsada. Set anys se tardá en la construcció de ell: se dividia en quatre parts, contingudas totes dintre de una mateixa muralla, á saber: lo vestíbul dels gentils, lo de los juheus, lo de los sacerdots y lo *Sancta Sanctorum*.

Lo vestíbul dels gentils tenia 300 pasos de circuit, y en la circumferencia hi havia una alta galeria sostinguda per molts columnas de marmol, ab quatre portas cap á las quatre parts del mon. D' aqueix vestíbul se passaba al dels juheus, rodejat també de primorosas galeries; lo paviment era de marbre de diversos colors, las parets estaban cobertas d' or finíssim, y las portas cobertas de planxes de plata. D' aqueix vestíbul se passaba al dels sacerdots, que tenia 40 colses de llarg per 20 de ample: en son centre estava el altar dels holocaustos, tot de bronze, qual altura era de 10 colses; á sos costats tenia 10 copas ó vasos grans de bronze, adornats de figures, y ademés al costat dret hi

habia un altre gran vas sostingut per 12 bous del mateix metall.

Seguidament hi habia 'l pòrtich, que tenia 20 colses de llarch y 10 de ample, desde 'l que se entraba en lo temple sens sostre, que tenia 60 colses de llarch y 20 de ample. Als costats hi habia 10 candeleros grans de brassos, altres tantas llàntias y 10 taulas d' or. Per últims' entraba al *Sancta Sanctorum* que tenia de llarch 20 colses, ab tant d' ample, é igual altura, qual meytat estava coberta d' or y altre meytat d' or y pedras preciosas. A més contenia 'ls tresors següents:

10,000 candeleros d' or.

10,000 taulas cubertas d' or y una molt gran tota d' or.

20,000 copas d' or.

160,000 id. de plata.

100,000 ampollas d' or.

200,000 id. de plata.

80,000 platas d' or.

160,000 id. de plata.

50,000 palancas d' or.

100,000 id. de plata.

20,000 vasos d' or.

40,000 id. de plata.

20,000 insensers grants.

50,000 id. petits.

1,000 ornamentals pontificals guarnits de pedras preciosas.

200,000 trompas de plata.

240,000 instruments d' or y plata.

Tal era 'l grandiós temple de Jerusalém en temps de Salomón, segons ho refereix l' historiador Josefo.

MAGNÍFICH PENSAMENT.

La propaganda y 'l zel desplegats hasta avuy per las societats catequísticas y de beneficencia, ha pres un increment considerable y ha produhit marevollosos fruyts en los noys que concurren á aprender la doctrina cristiana, los diumenjes per las tardas y demés días senyals. Mediant aixó, al mateix temps que 's moralisan, y educan los noys, árbres tendres que en sa primera edat poden endressarse si 's torsan, se evita 'l que s' desgarrihin aprenent pels carrers la inmoralitat, la blasfemia y 'ls més repugnats vícis que degradan avuy la societat. La missió del catequista, es una de las més grants, de las més nobles, de las més dignas de alabansa sobre tota ponderació. Ningú dupta que un noy sense ensenyansa moral, es com un arbre tort, com una planta sense conreu, com una flor sens olor, en una paraula sa existencia pot compararse ab la dels més irracionals que sols procuran pera lo sosteniment del cos. La ensenyansa moral, la educació de l' anima, si 's permet la frase, enlayra y dignifica á l' home. A aixó

tendeix donchs la benéfica influencia del catequista.

Consolador espectacle es veurer concorrer los noys en número considerable á aprender las santas máximas de la Religió que Deu 'ns llegá ja per la lley natural, ja per la revelada, ja per la escrita, ja per la que Ell mateix nos ensenyá per medi de son Fill Diví Jesucrist.

Pera que las criaturas concorrin ab gust al Catecisme, se 'ls estimula y falaga ab estampas y demés premis, lo que no deixa de produhir bons resultats.

Sobre aquest punt la Societat Cataquística del Seminari Conciliar de aquesta ciutat ha tingut un pensament magnífich, que, ajudant Deu, se realizará lo dia 13 de Maig del present any.

Tracta de celebrar-se un Certamen de Doctrina Cristiana, públicament, y al que podrán concorrer tots los noys residents en aquesta ciutat y obtar á valiosos premis, com vestits complerts y cantitats de diners que haurán de anar á recullir acompañats de sos pares, tutors, ó encarregats los que n' hagin obtingut.

Desitjaríam que aquest procediment s' adoptés en las demés poblacions; puig convé moralizar la juventud, si s' vol la pau y benestar de la societat.

Una societat sens religió, empapada en las ideas del lliure-pensament, es un infern anticipat.

Una societat moralizada y católica es l' órde, la pau, la felicitat y l' benestar dels individuos, de las famílies y del pobles.

A fí de cooperar ab la mida de nostras forsas á la feliz realisació de pensament tan oportú, publiquém á continuació 'l programa del aludit Certamen.

CERTAMEN DE DOCTRINA CRISTIANA.

El dia 13 de Mayo próximo la Sociedad Catequística de este Seminario Conciliar celebrará, Dios mediante, con la aprobación del Excmo. é Ilmo. señor Obispo, un Certámen público de Doctrina Cristiana, bajo las siguientes bases:

1.ª Podrán concurrir á este Certámen todos los niños residentes en esta ciudad, con exclusión de las niñas, y de los alumnos que asistan á los Colegios de los Padres de la Compañía de Jesús, Escolapios, Hermanos de la Doctrina Cristiana y Seminario Conciliar, por la desigualdad de aptitudes con que podría verificarse la lucha entre éstos y los demás.

2.ª Serán objeto del Certámen los tratados comprendidos desde la «Instrucción» (página 25) hasta «Doctrina de Esperanza» (página 65) y desde la «Sección Segunda: Sacramentos» (página 113) hasta «Extremaunción» (página 137), precisamente según el Catecismo del Excelentísimo é Ilmo. señor Costa y Borrás.

3.ª Los niños que tomen parte en el concurso deberán recitar de memoria y textualmente (en catalán ó en castellano) los pun-

tos que les sean designados, y explicar el sentido de todo quanto los Jueces del Certámen estimen conveniente preguntar acerca de los antedichos tratados.

4.ª Los niños que quieran concurrir al Certámen deberán antes del 1.º de Mayo manifestarlo (de doce á una) al Rdo. Cura-párroco de Nuestra Señora de los Angeles, á quien dejarán nota de su nombre y apellido, edad, escuela ó colegio á que asistan, y señas de su habitación, y expresarán juntamente si se proponen recitar los susodichos tratados en catalán ó en castellano.

5.ª El dia de la Ascención del Señor y dos subsiguientes, á las cuatro de la tarde, tendrá lugar el primer acto del Certámen, ó sea el exámen de prueba para el acto definitivo, en la iglesia de Nuestra Señora de Belén, á donde concurrirán los niños que deban recitar el Catecismo en catalán, y en San Agustín, en cuya iglesia se reunirán los que hayan de recitarlo en castellano.

6.ª Los niños que en este exámen preparatorio resulten aprobados, se presentarán el domingo 13 del propio mes de Mayo, á las cuatro de la tarde en la expresada iglesia de San Agustín, en la que se celebrará el Certámen definitivo. En él se colocarán en semicírculo, por orden de derecha á izquierda, según la numeración de las papeletas que les hayan sido entregadas al inscribirse para el Concurso; ocupando el lugar preferente de los niños que se equivoquen al ser preguntados por los señores Jueces, los que acierten en la contestación. Transcurrido el tiempo prefijado para la duración del acto, serán adjudicados á los niños que ocupen los primeros puestos los premios que á continuación

se expresan: concediéndose el de mayor importancia al primero, y así sucesivamente.

Premios del Certámen.

1.º Ofrecidos por el Excmo. é Ilmo. señor Obispo de la diócesis, consistentes en diez trajes completos para otros tantos niños.

2.º De los Rdos. Curas-párrocos de Barcelona, 25 duros y un traje completo.

3.º De la Asociación del Inmaculado Corazón de María y San Francisco de Sales: 20 duros y traje completo.

4.º De la *Revista Popular*: 20 duros.

5.º De la «Sociedad Catequística» de alumnos de este Seminario: 10 duros y traje completo.

6.º Del Excmo. señor Marqués de Comillas: 10 duros.

7.º Del «Círculo Católico Popular» de esta ciudad: 10 duros.

8.º De la «Juventud Católica» de la misma: 5 duros.

9.º Del «Patronato del Obrero» de la misma: 5 duros.

10. Del señor don José Sala, director del Colegio de San Isidro de la misma: la obra intitulada «Catecismo de Perseverancia» del abate Gaume.

11. De la «Asociación de las Escuelas Dominicales de niños»: 10 duros.

12. De la propia Asociación: 6 duros.

13. De la misma: 4 duros.

Nota.—A estos tres últimos premios podrán optar tan sólo los alumnos de las mencionadas Escuelas Dominicales.

El domingo de Pentecostes se verificará con asistencia del Excmo. é Ilmo. señor Obispo, ó de la persona que tuviere á bien dele-

gar al efecto, la solemne distribución de dichos premios en la mencionada iglesia de San Agustín; debiendo los niños á quienes se hayan adjudicado, presentarse á recogerlos, acompañados de sus padres.

Barcelona 13 de Marzo de 1888.—El Presidente, Ramon M.ª Mensa de Valls, Pbro.—El Secretario, Juan Comellas.

BIBLIOGRAFÍA.

Habém rebut un exemplar de la preciosa Oració Fúnebre del Excm. é Illm. Sr. D. Cosme Marrodon y Rubio, Bisbe de Tarazona, predicada per nostre estimat amich lo M. I. Sr. Dr. D. Jaume Figols y Bagá, canonge Magistral de la Sta. Iglesia Catedral de aquell Bisbat.

Per lo que d' ella hem llegit, habém quedat agradablement impresionats per sa eloquencia, al mateix temps que habém estat possehits dels sentiments de profund respecte, de dolor y de admiració que expressa en los párrafos que dedica al que fou un dels Bisbes més integros y més apreciats de Espanya.

Agrahím la atenció del estimat y digne Magistral de Tarazona, y 'l felicitém de tot cor per son notable trevall.

També habém rebut la interessant *Carta Pastoral* que ha fet l'^o Excm. é Illm. Sr. Bisbe de Madrid-Alcalá sobre l' hipnotisme.

No cal dir ta importància que te avuy, en que la nova plaga del hipnotisme ha cobrat vida y s'ha desenrotllat produhint sos perniciosos efectes. La *Carta Pastoral* es una digna censura de aquest art diabòlic; en ella se prevé als fiels vagin alerta y no creguin en las ridiculas manias dels hipnotisadors y presenta tal art, com atentatori á la moral, á la salut, á las familias y á la societat en general.

Digne, molt digne de alabansa es la preciosa *Carta Pastoral* del Sr. Bisbe de Madrid Alcalá y més digne es encara y hasta casi necessari llegirla y aprender las preciosas ideas emitidas en aquest document.

Ha visitat nostra redacció la important revista católica, *Religión y Literatura*, de Málaga, á la qual corresponém ab lo cambi.

Lo coneugut col-lecciónist D. Anton de P. Sarrá, acaba de publicar uns *Goigs á llahor y gloria de Santa Emilia Bichieri*. Respecte á sa part material debém dir que la impresió es èsmeradíssima y de mol trevall, sobre bon paper de fil y á quatre tintas: daurat, negre, vermell y rosa.

Tal trevall honra molt á la imprenta de San Joseph, de Vich, á carrech dels Srs. Joseph Ausió y C.^a

La part literaria tampoch deixa res que desitjar. Son autor es lò lloreat poeta D. Sebastià Trullol y Plana.

Se venen dits *Goigs* al preu de 25 céntims exemplar, en aquesta Administració.

La Blasfemia, es lo títol de un folleto en octau menor que consta de 6 páginas, y ve dedicat á combatrer aquell repugnant y asqueros vici.

La utilitat de aquesta obreta no te ponderació's majorment en nostra Catalunya, ahont per desgracia abunda tan infernal llenguatje, que, vergonya dona dirho, es nostra deshonra, puig lo blasfemo ademés de insultar sacrilegament al Deu que l' hi ha donat y l' hi conserva la existència y tot quant de bo poseheix, es una contínua ofensa á las personas honradas y de educació.

Convé empender una campanya enèrgica y valerosa pera desterrar costüm tan degradant; la propagació de fullas, folletons, y periódichs son, al mateix temps que l' exemple y la repressió pública, poderós auxiliar pera conseguirho.

Lo folleto de que habém parlat y qual autor es don Ramon Font, á qui agrahím sa atenció, se ven en aquesta Administració al preu de 25 céntims de pesseta.

La important il-lustració tradicionalista *La Hormiga de Oro* conté en son últim número lo següent sumari:

Text.—Crónica hebdomadaria, por Lupercio.—El testamento del Corazón de Jesús.—Pobre madre.—El árbol de Judas (tradición popular) por Francisco de P. Capella.—A la Sagrada Cruz (poesía) por Fray Diego de Hojeda.—Elocuencia de un cadáver (continuación).—El Santísimo Cristo de Burgos, por F. de V.—El anillo de la Reina Isabel, (continuación) por Francisco de P. Capella.—La última gota de sangre (leyenda).—Crónica contemporánea.

Grabats.—Efígie de Cristo muerto en la Cruz (escultura de León Bruyer).—Barrabás en libertad.—Muerte de Jesús (dibujo de Pahissa).—El Calvario (composición de Pahissa) (doble página).—El Señor obispo de Barcelona dando la Sagrada Comunión á los obreros en la iglesia del Sagrado Corazón.—Monumento de la Semana Santa en la catedral de Sevilla.—Cristo yacente (escultura de Agapito Vallmitjana).—El conde de Essex (cuadro de Isaac Oliver).—El Emperador Guillermo I de Alemania.

Ab gran sentiment habém rebut la notícia de la mort de nostre estimat amich lo consequent y lealíssim tradicionalista de Vich, don Joan Soler y Arqués, que havia figurat entre 'ls valents en las guerras carlistas.

Rebi sa atribulada familia 'l expressió de nostre dol, á la vegada que demaném á tots nostres correligionaris una pregaria pél constant defensor de la bandera Católica.

¿QUÉ T' HE FET, OH POBLE MEU?

Que t' he fet, Jesús te crida,
¿qué t' he fet, oh poble meu?
t' he estimat més que la vida
y tu 'm donas mort de creu.

I.

Qué t' he fet, oh vinya impura,
jardí un temps del meu amor,
que ets per tots font de dulsura,
y ets per mí font de dolor?
Quan per tú d' amor moria
¿qué pogué fer que no fés?
Te doní tot quant tenia
¿qué podia darte més?

II.

Sent jo Rey de l' alta gloria,
tot m' entrego á cada hú;
vos tinch tots á la memoria
¡y en son cor no 'm te ningú!
Prou espero en lo Sagrari
las visitas de amistat,
¡trist de mí! com al Calvari
ploro en trista soledat!

III.

Nit y dia us obro 'ls brassos,
pecadors, ¿cóm no hi veniu?
seguesch sempre vostres passos;
pecadors ¿per que 'm fugiu?
Mon amor que may se cansa
cap al cel vos vá cridant,
y heu ferit ab una llansa
aqueix Cor que 'us ama tant.

IV.

Si ab amor l' amor se paga,
poble meu, ¿cóm m' has pagat?
es mon cos tot una llaga,
¿perqué tant m' has assotat?
Mereixias un suplici,
l' he passat per ton amor,
¡y ara 'm deixas per lo vici!
¡per vil fanch deixas mon or!

V.

¡Vinya meva, vinya amada,
per Mi fore ben cruel;
perque ab sanch jo t' he regada.
tu m' has dat vinagre y fel!
T' he guarnida ab flors divines,
te doní mon cor per font,
y tu 'm donas sols espines
que coronan lo meu front.

Jacinto Verdaguer, Pbre.

IMPIETAT CASTIGADA.

Era l' divendres Sant del any 1873. Lo dia s' presentava fréstech y encapotat com si volgués fer dol per la mort del Salvador. Negres núvols rodolaban per l' espai, y l' tró retrunyia unint sa veu ab la de las campanas que eridanals cristians al temple.

En un petit poble, pintoresch com tots los de Catalunya, hi havian allotjats alguns batallons de tropa liberal al mando d'un coronel.

Los fiels del poble anavan tots cap al temple á celebrar les ceremonias ab que l'Iglesia solemnisa los últims dies de la Semana Santa.

En l'allotjament del coronel, conversaban aquest y 'l jefe d'Estat Major.

—Estich casi decidit —deya l' coronel, —á sortir en persecució de una partida carlista que volta pels entorns.

—No babent' hi absoluta necesitat,—respongué l' altre—opino que, essent avuy un dia sant, més valdria que la tropa descansés y anés á solemnizar aytal dia en lo temple parroquial; pot ser alguns d' ells serà la última vegada que ho fassin!

—¿Es à dir,—replicá 'l coronel ab cert desprecí—que vosté també fa cas de tonterias?

—No crech, coronel, que aixó siguin tontorries...

—Donchs fassi tocar llamada, y prompte martxarém.

Lo jefe de E. M. marxá á cumplir la ordre, y 'l coronel al trobarse sol exclamá:

—¡Per vida de mil dimonis! ¡que sempre hajan de rodejarme llanuts y sanàtichs!

Poch després la tropa marxaba per la carretera...

Lo coronel cregué observar alguna extranyaesa y malesclar entre los soldats y preguntá que significaba.

—Significa —respongué un oficial—que los soldats diuhen que avuy es més dia de descans y reculliment, que de anar á derramar sanch; y per aixó caminan de malíssima gana.

—Pues jjira de Deu!!—prorrumpí 'l coronel —que l' primer que murmurí serà al instant fusellat. He dit que aniriam á operacions y hi anirém pesi á qui pesi.

Desafio al mateix Deu á que m' probi lo contrari.

Un espantós tró ressoná per l' espay com si acceptés lo reto impío del coronel. Aquest quedá un moment com ensimismat y aterrat; pero prompte l' hi pasá l' impresió y continuá la marxa.

Mentre tant, lo cel s' anava ennegrint: los nuvols anaban apilotantse ab amenassador aspecte: las aus revoloteijaban ab llastimosos crits, y finalment, la veu de la campana acababa de fer sublim y terrible aquell espectacle. La columna anava caminant sempre ab més recansa. Tan sols lo coronel alsaba son cap dirigint impías é insultants miradas al cel y mormorant entre dents.

—Fanatisme... sempre fanatisme!... Si Deu es mort, com aseguran los capellans, ab molta mes rahó puch fer lo que 'm dongui la gana.

La tempesta que anaba formantse, descarragá per fi. Comensaren á rodar per l' espay algunes gotas que multiplicantse de mica en mica al úlim s' convertiren en pluja torrencial. En vista d' aixó 'l coronel manà trencar de camí á fi de que l' destacament s' posés á cobert lo millor possible en unas rajolerias que hi habian allí prop.

Anaba creixent la pluja: lo llamp corria sens cessar en total direccions y 'l tró may paraba. Los soldats estaban mitj espantats malehint la hora en que sortieren del poble. Sols lo coronel persistía en son designi.

Al úlim al cap de una hora y mitja, pará de plourer, pero anavan continuant los llamps y trons.

Lo coronel doná órdre de marxa, y 'ls soldats se dispersaren buscant lo mellor camí fins arribar á la carretera, pues ab la pluja tot estabat intransitable.

Al arribar á la carretera lo coronel feu tocar alto, á fi de que s' reunissin tots. Com los

soldats estaban barrejats fou precis ordenarlos novament per empender la marxa; y á aquest fi, lo coronel desenvayná la espasa, segons costum quan donava algunas ordres. Per fi la columna s' ordená. Lo coronel digué: —; De frente... mar... !—y porque ho vejesin los de la vanguardia alsà l' bras ab que empunyaba la espasa.

Lo que succeí llavors, no 's pot descriure. Un ratg iluminós se desprenegué de la espasa: un horrible y espantós tró ressoná allí mateix escampant una forta olor sulfurosa y 'l coronel y son cavall caygueren en terra. La espasa del coronel, ab la punta alsada había atret lo llamp que carbonisà á la espasa y al que la empunyaba.

Los soldats emprengueren la retirada cap al punt de partida, aterrats y milj atontats en presencia del horrible desafio á que Deu acababa de responder.

Gay-Lussac.

NOVAS DE LA SETMANA.

Diu un periódich de la secta.

Frederich III masó.—Lo nou emperador de Alemania fou iniciat á la masonería á la edat de 22 anys, en 1853; en una tinguda especial celebrada en lo palau de son pare, allavors príncep de Prusia.

Guillém pronunciá un discurs sacramental en 'l que donà á coneixer á son fill los deberes de un masó.

Lo dia 24 d' Abril de 1860 fou anomenat lo príncep Frederich venerable de la gran lògia de Prusia, dignitat que havia de heretar al mateix temps que la corona.

Andreu Lemi, gran mestre dels masons italiàns, acaba d' ordenar á totes las lògies bateñas de dol en honor del g.: Guillém y salvas d' alegria pel felís adveniment al trono del g.: Frederich.

Lo grandiós teatro Baquel, de Oporto (Portugal), s' ha cremat. Un metxero de gas molt aproximat á las bambolinás cremá á aquestas, s' comunicà 'l foch als telons y seguí al sostre, convertint l' edifici al cap d' una hora en una horrorosa brasa. Lo teatro al comensarse 'l foch quedá á las foscas; la gent se precipitá y moriren molts á causa dels atropells; lo sum asficiá gran número de personas y per últim, lo foch carbonisà las que no pogueren sortir. Familias enteras han perescut.

Lo número dels morts se conta que ascendeix á més de 140, y 'ls ferits á un número també molt considerable.

En molts llochs se veyan pilots de carn humana cremada com carbó.

Los detalls que 'ls periódichs de Oporto comunican son terribles.

Quant més cristià no es santificar la Quarresa ab pregàriyas y penitencias que acudint á espectacles teatrals!

Preguem á Deu que hagi recullit en son etern descans á las víctimas de tal catàstrofe y que ilumini á aquells que pera socorrer las famílies de las víctimas celebren novas diversions, no sempre decents y may dignes devant de la desgracia y desconsol dels que ploran.

¡Oh filantropia del sigle XIX!

Fruyt del lliure pensament.

Un jóve de 17 anys, estudiant, seguint las ideas del lliure-penso de son pare matà á sa mare en Dijon.

Los periódichs de equella localitat nos donan sobre la conducta de aquest jóve la següent relació:

«Son pare, antich president del lliure-pensa-

ment, no va permetre que se l' hi administrés lo sant bautisme com á protesta contra tota religió.

Matriculat en l' institut de Dijon, á insurances de son pare, se l' dispensà de la assistència á las càtedras de religió y moral, essent aquest lo primer y únic cas que ha tingut lloc en aquell centre de ensenyansa.

En lo xicot, que tenia desde luego malas inclinations é instins perversos sens cap género de educació ni fré que 'ls modifiquesen, arribaren á pendrer tal increment, que son pare començaba á inquietarse, y no produïnt cap resultat las exhortacions y consells, no tingué altre remey que tancarlo á la presó; dos mesos estigué en la casa de arrest de joves delinqüents lo pervers infiel, y apenas posá 'ls peus en sa casa, assassinà vilment á sa mare pera robarla.»

Los pares de familia tenen aquí un punt de meditació interessantíssim, especialment los amichs de la ensenyansa laica y sens religió.

Han firmat una petició 1.312.000 donas de Inglaterra á la reina Victoria pera que las tabernas estigan tancadas los diumenges, lo qual indica que molta part de las firmants son víctimas de pares, marits, germans ó fills borratxos.

En molts punts de Espanya fora bo imitar la resolució de las donas ingleses.

La masonería va de capa caida.

Segons nos comunica un aucellet que tenim en Badajoz, s' ha anulat allí una lògia, la lògia *Regiana*.

Lo mateix aucellet nos envia lo següent document secret; que com á despido dirigeix á un altre log.: del mateix lloc:

A.: L.: G.: D.: G.: A.: D.: U.:

El Ven.: Maest.: DDig.: OOff.: y demás OObb.: de la Resp.: Log.: Regiana número 364, al Or.: de Llerena, província de Badajoz, regularmente constituida bajo los ausp.: del Ser.: Gr.: Or.: de Espanya.

ENVIA

A LA R.: LOG.: PAX AUGUSTA NÚM.

AL OR.: DE BADAJOZ.

S.: F.: U.:

CC.: y RR.: HH.:

Tenemos el sentimiento de manifestaros que en la Ten.: extr.: que esta Resp.: Log.: celebró el dia 22 de Febrero anterior, se acordó por mayoría de votos, el abatimiento de ccoll.: de la misma.

Recibid quer.: hh.: el osc.: de paz y abr.: fr.: que por nuestro conducto os envian los OObbs.: de este cuadro.

Tsaz.: en lugar oculto en Llerena á 1.º de 1888 (e.: v.:)

El Ven.: Maest.:

Juan Francisco Solis, Panadero

Justínianano gr.: 33.º

El Secl.: G.: S.:

Francisco Soto

Frontin gr.: 3.º

Una de menos.

Altres coses ha promés comunicarnos lo mateix aucellet... respecte á la que existí en lo carrer de Basea d' aquesta ciutat.

Nos escriuen de Capellades que las honras fúnebres celebradas en aquella població pels tradicionalistes morts en la última guerra en defensa del Altar y del Trono, han sigut brillants. Lo temple tot endolat; iluminació esplèndida y concurrencia numerosíssima.

Imp. de Bertrán y Altés, Pelay, 6 bis.